

[C. E. Christiansen.]

at man for bestandig tager ca. 100 ha af Landets bedste Jord ud af Produktionen, maa det siges, at det er en overordentlig kostbar Maade at skabe Beskæftigelse paa. Vej længden forkortes vel næppe mere end ca. 2 km, selv om man vælger den absolut lige Linie mellem Rødby Havn og Guldborgsund, og om man gør det, fremgaar ikke af Forslaget, der jo ikke er vedlagt Kort med Linieføring. Var Vejen alene tænkt anlagt med hjemlige Forhold for Øje, skulde man tro, at man ved at udvide Vejbanen med de sideløbende Rabatter og med Fyldning og Udbygning af de forholdsvis brede Grøfter og ved Udretning af de gamle Landevejes generende Sving kunde have opfyldt alle rimelige Krav til en moderne Automobilvej. Ja, Lægmand vil vel næppe heller kunne forstaa, at det er nødvendigt af Hensyn til Forbindelsen med Udlandet at bygge en saa storstilet Automobilvej som her foreslaaet, thi man maa jo erindre, at det kun er et begrænset Antal Automobile, der kan overføres med en Færge, og væsentligt flere Vogne til eller fra Udlandet samtidig bliver der jo ikke Tale om. Man maa vel imidlertid bøje sig for de Motiver, der har været de ledende for Sagkundskaben ved Udarbejdelsen af Forslaget.

I Almindelighed er vore Hovedfærdselsveje paa Lolland af særdeles høj Kvalitet. En Undtagelse derfra er dog maaske Landevejen med sine mange Bugtninger og Sving mellem Rødby og Maribo. Var det nu for meget forlangt, om man gav den nye Automobilvej en saadan Retning, at dette Forhold ændredes, med andre Ord at man tog Hensyn ogsaa til de lokale Forhold, naar man alligevel ofrer de store Beløb, og søgte at give Vejen en saadan Linieføring, at man undgik at udføre store nye og kostbare Vej-anlæg i den nærmest kommende Tid paa samme Egn. Maribo Amdtsraad har for nylig fremsat Planer om Omlægning af Hovedvejen Saksøbing—Maribo, bl. a. for at faa en mere bekvem Vejforbindelse fra Vestlolland. Der maa sikkert med nogen god Vilje kunne findes en saadan Ordning ved Anlæg af den nye Automobilvej, at Amtets projekterede Vej overflødiggøres og Hovedfærdselsvejen mellem Maribo og Rødby tilsluttes den nye Automobilvej.

Den højtærede Minister for offentlige Arbejder har i Folketinget givet Tilsagn om, at Arbejdet vil blive tilrettelagt paa en saadan Maade, at man ikke generer Landbrugerne ved at tage den lokale Arbejdskraft bort fra Landbruget. Dette Tilsagn er naturligt, men jeg vil dog henstille, at man ikke

gaar for rigoristisk frem, men ogsaa tager fornødent Hensyn til den lokale Arbejdskraft og bruger den ved Anlægget i saa høj Grad, som dette er muligt. Det lollandske Landbrug er jo med sin stærke Sukkerroedrift kun i Stand til sæsonvis at byde mange af sine Arbejdere Beskæftigelse. Den Tid, hvor det undertiden har knebet at faa den nødvendige Arbejdskraft til Landbruget, indskrænker sig til forholdsvis kort Tid, undertiden kun faa Dage, og er nærmere betragtet et Boligspørgsmaal og angaar almindeligvis nogle store Gaarde, hvor der ikke kan bydes Arbejderne Beboelse. Fandtes der de nødvendige Arbejderboliger, vilde der næppe blive Mangel paa Arbejdere, heller ikke de forholdsvis faa Dage om Sommeren, hvor Roelugnings- og Udtynningsarbejdet, der skal udføres paa kort Tid, trænger sig paa, eller naar Høstarbejdet skal udføres. Jeg vil derfor henstille, at Arbejdet paa den nye Vej ikke forceres i den korte Tid, saaledes at der trækkes saa mange fremmede Arbejdere til, at de lokale Folk kommer til at gaa ledige det meste af Aaret af den Grund.

Af Folketingsordføreren Tale ved Sagens anden Behandling i Folketinget fremgik det, at der er givet Tilsagn om, at man ved dette Arbejde vil benytte lokale Landinspektører. Jeg takker for dette Tilsagn og vilde have fundet anden Disposition paa dette Omraade urimelig og lidet svarende til sund Fornuft, thi naar Landinspektøren, som i dette Tilfælde, er fuldt ud kvalificeret til at udføre Arbejdet, endda har det Fortrin, at han sikkert langt lettere end fremmede kan faa Forholdene til at glide ved Forhandling med Lodsejerne dernede, bør han naturligvis foretrækkes.

Jeg haaber ogsaa, at man vil tage fornødent Hensyn til de Lodsejere, hvis Jorder bliver mere eller mindre skamferede ved Udstykningen, ligesom jeg henstiller, at de Købstæder, som bliver berørt paa den ene eller den anden Maade, bliver hørt, før der træffes Bestemmelse, bl. a. om Tilslutningen fra Byerne til den nye Vej.

Idet jeg udtaler Haab om, at der vil blive taget Hensyn til mine fremsatte Ønsker, skal jeg tilsige mit Partis Medvirken til Gennemførelse af det foreliggende Lovforslag, og da der er forskellige Forhold, som man gerne ønsker drøftet i et Udvalg, vil jeg ved Forhandlingernes Slutning tillade mig at stille Forslag om at henvise Lovforslaget til en Udvalgsbehandling.

Stensballe: Det er jo første Gang, at der her i Landet foreslaas bygget en Motor-